

<https://doi.org/10.5817/LB2022-2-9>

Kai Witzlack-Makarevich (ed.):

Kalkierungs- und Entlehnungssprachen in der Slavia: Boris Unbegaun zum 120. Geburtstag.

Berlin: Frank & Timme. 2018. (Slavistik, 6). 363 s.

ISBN 978-3-7329-0486-0

Účel této publikace, na kterou zde chceme stručně upozornit, je dvojitý: obecně připomenout osobnost Borise Unbegauna a konkrétně verifikovat jeho tezi (Unbegaun 1932) o dvou skupinách slovanských spisovných jazyků, jedné preferující kalky a druhé preferující výpůjčky. Svazku je předeslán koncizní úvod předního pracovníka na poli slovanské standardologie George Thomase, který Unbegaunovo pojednání dobře zasazuje do dobového i pozdějšího badatelského kontextu. Pak následuje 18 textů od 22 autorů pojednávajících postupně o různých aspektech kalkování a přejímání v jednotlivých slovanských jazycích – v chorvatštině, srbštině, češtině, slovenštině, hornolužické srbštině, dolnolužické srbštině, polštině, ruštině, bulharštině, makedonštině, ukrajinštině, kašubštině a dokonce lemkovštině a slezštině – jakož i v rumunštině a maďarštině (jejichž zařazení je celkem pochopitelné, jen škoda, že – když už se takto naznačil širší kontext – se nedostalo například na litevštinu nebo koneckonců i na němčinu). Svazek uzavírá pokus editora vylíčit záměr publikace a zprostředkovat obsah Unbegaunova textu z roku 1932 (možná by bylo bývalo rozumnější Unbegaunův text přetisknout).

Můžeme říct, že první ze zmíněných účelů byl splněn a je záslužný: Unbegaunovo dílo vůbec i jeho text z roku 1932 konkrétně jsou inspirativní a hodné rozvíjení (srov. stále platné ocenění Keipertovo 2000). Druhý cíl zůstal spíš deziderátem. To ovšem bylo trochu možno očekávat, protože pro jeho dosažení je třeba monografie, ne, jak se dnes newspeakově říká, „kolektivní monografie“, totiž tematicky sevřeného a metodologicky jednotného pojednání, ne souboru disparátních textů s tématem souvisejících tu více, tu méně, jak to vidíme i v tomto svazku (srov. pro jeho podrobný rozbor i pro řadu námětů k řešení položené otázky Keipert 2020). Přesto sborník doporučujeme k pozornosti jako zdroj dat k tématu, které je důležité a které by zasloužilo důkladného zpracování.

LITERATURA

KEIPERT, Helmut. 2000. Boris Unbegaun's work in contemporary Slavonic philology. *The Slavonic and East European Review* 78, 601–611.

KEIPERT, Helmut. 2020. Recenze: Kalkierungs- und Entlehnungssprachen in der Slavia: Boris Unbegaun zum 120. Geburtstag (Berlin 2018). *Zeitschrift für Slavische Philologie* 76, 177–194.

UNBEGAUN, Boris. 1932. Le calque dans les langues slaves littéraires. *Revue des études slaves* 12, 19–48.

Bohumil Vykypěl

Czech Language Institute

CAS, v. v. i.

Veveří 97, 602 00 Brno

Czech Republic

vykypel@ujc.cas.cz

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-NC-ND 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>). Uvedené se nevztahuje na díla či prvky (např. obrazovou či fotografickou dokumentaci), které jsou v díle užity na základě smluvní licence nebo výjimky či omezení příslušných práv.